

BIAŁYSTOK I GRODNO

W 2017 R. Белосток и Гродно в 2017 году

BIAŁYSTOK I GRODNO

W 2017 R. Белосток и Гродно в 2017 году

Białystok Белосток 2019

Urząd Statystyczny
w Białymstoku

Opracowanie merytoryczne

Разработка публикации

Urząd Statystyczny w Białymstoku przy udziale Głównego Urzędu Statystycznego Obwodu Grodzieńskiego

Статистическое Управление в Белостоке при участии Главного статистического управления Гродненской области

pod kierunkiem

под руководством

Ewy Kamińskiej-Gawryluk

Zespół autorski

Авторский коллектив

Ewa Kępa, Monika Kowalewicz, Ina Łapińska, Anna Szeszko

Zdjęcia zamieszczone na okładce

Фотографии, размещённые на обложке

Panorama Białegostoku (fot. Justyna Anna Kiluk)

Kościół Św. Rocha w Białymstoku (fot. Justyna Anna Kiluk)

Pałac Branickich w Białymstoku (fot. Justyna Anna Kiluk)

Park przy Pałacu Branickich w Białymstoku (fot. Justyna Anna Kiluk)

Panorama Grodna (fot. Ina Łapińska)

Bazylika katedralna Św. Franciszka Ksawerego w Grodnie (fot. Ina Łapińska)

Nowy zamek w Grodnie (fot. Ina Łapińska)

Publikacja dostępna na stronie

Публикация доступна на сайте

bialystok.stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych prosimy o podanie źródła

При публикации данных просим ссылаться на источник

Szanowni Państwo,

Przekazuję Państwu trzecią edycję folderu dotyczącego Białegostoku i Grodna, który powstał w wyniku współpracy Urzędu Statystycznego w Białymstoku z Głównym Urzędem Statystycznym Obwodu Grodzieńskiego.

Celem publikacji jest zaprezentowanie i porównanie sytuacji demograficznej oraz warunków życia mieszkańców stolic sąsiadujących ze sobą regionów przygranicznych, a także przedstawienie roli, jaką obydwa miasta odgrywają w swoich regionach. Oprócz danych statystycznych zamieszczono tu krótkie charakterystyki Białegostoku i Grodna zawierające między innymi przegląd najważniejszych wydarzeń w dziejach tych miast.

W porównaniu z poprzednią edycją treść opracowania wzbogacono o wybrane dane z zakresu: infrastruktury komunalnej, mieszkań, pomocy społecznej, kultury oraz transportu.

Oddając w Państwa ręce niniejszy folder, mam nadzieję, że będzie on źródłem przydatnych informacji dla osób i instytucji zainteresowanych tematyką pogranicza polsko-białoruskiego. Jednocześnie pragnę serdecznie podziękować Dyrekcji i Pracownikom Głównego Urzędu Statystycznego Obwodu Grodzieńskiego za przekazanie danych oraz zyczącą współpracę podczas przygotowywania publikacji.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Białymstoku

Ewa Kamińska-Gawryluk

Białystok, październik 2019 r.

Уважаемые Господа,

Представляю Вам третий выпуск буклета о Белостоке и Гродно, который возник в результате сотрудничества Статистического Управления в Белостоке с Главным статистическим управлением Гродненской области.

Целью публикации является презентация и сравнение демографической ситуации, условий жизни населения столиц соседних приграничных регионов, а также ознакомление с ролью, которую играют эти два города в своих регионах. Кроме статистических данных, в буклете представлены краткие характеристики Белостока и Гродно, включающие обзор важных событий, происходивших в этих городах.

По сравнению с предыдущим изданием, содержание публикации обогатилось избранными данными из области коммунальной инфраструктуры, жилья, социальной помощи, культуры и транспорта.

Отдавая в Ваши руки данный буклет, надеюсь, что он будет источником полезной информации для лиц и учреждений, заинтересованных тематикой польско-белорусского пограничья. Одновременно, хочу сердечно поблагодарить Дирекцию и Сотрудников Главного статистического управления Гродненской области за переданные статистические данные, а также благосклонное сотрудничество во время подготовки данной публикации.

Директор
Статистического Управления в Белостоке

Эва Каминьска-Гаврылюк

Белосток, октябрь 2019 года

Spis treści

Przedmowa

Znaki umowne. Ważniejsze skróty

Ogólna charakterystyka Białegostoku i Grodna

Białystok i Grodno jako stolice regionów

Warunki naturalne i ochrona środowiska

Ludność

Warunki życia ludności

Содержание

Предисловие

Условные обозначения. Сокращения

Общая характеристика Белостока и Гродно

Белосток и Гродно – столицы регионов

Природные ресурсы и охрана окружающей среды

Население

Уровень жизни населения

3

5

7

19

25

31

41

Znaki umowne

Условные обозначения

Symbol Символ	Opis Описание
Kreska (-) Дефис	zjawisko nie wystąpiło. явление отсутствует.
Znak (x) Знак	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. заполнение позиции невозможно или нецелесообразно.
„W tym” «В том числе»	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. обозначает, что представлены не все составные элементы.

Ważniejsze skróty

Сокращения

Skrót Сокращение	Pełna nazwa Полное название
tys. тыс.	tysiąc тысяча
mln.	milion
szł. шт.	sztuca штука
kg кг	kilogram килограмм
t т	tona тонна
mm мм	milimetr миллиметр
m м	metr метр
km км	kilometr километр
m ² м ²	metr kwadratowy квадратный метр
ha га	hektar гектар

Skrót Сокращение	Pełna nazwa Полное название
km ² км ²	kilometr kwadratowy квадратный километр
m ³	кубический метр
dam ³	dekametr sześcienny
hm ³	hektometr sześcienny
kWh кВт.ч	kilowatogodzina киловатт-час
GWh	gigawatogodzina
s с	sekunda секунда
h	godzina
r.	rok
w. в.	wiek век
g.	miasto

**Ogólna charakterystyka
Białegostoku i Grodna**

**Общая
характеристика
Белостока и Гродно**

Białystok położony jest w zachodniej części Wysoczyzny Białostockiej, na Nizinie Podlaskiej, nad rzeką Białą. Teren, na którym znajduje się miasto, charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą oraz dość surowym klimatem o wyraźnych cechach kontynentalnych. W porównaniu z pozostałym obszarem Polski, zimy są tu ostrzejsze, a lata bardziej gorące i suche.

Położenie geograficzne, jak również uwarunkowania historyczne sprawiły, że Białystok jest miejscem, gdzie od wieków żyli wspólnie przedstawiciele różnych narodowości i wyznań. Jego gospodarkę i kulturę współtworzyli Polacy, Żydzi, Białorusini, Niemcy, Rosjanie, Ukraińcy, Litwini i Tatarzy – wyznawcy katolicyzmu, prawosławia, protestantyzmu, judaizmu i islamu, co ukształtowało

Белосток расположен на Подляской низменности на реке Белой в западной части Белостокской возвышенности. Ландшафт городской территории разнообразен. Город находится в районе зоны континентального климата, характеризующегося более холодной зимой и сухим горячим летом, по сравнению с остальными регионами Польши.

Географическое положение и историческая обусловленность способствовали тому, что в Белостоке столетиями жили вместе представители различных национальностей и религий. Совместно создавали культуру и влияли на экономику этого города: поляки, евреи, белорусы, немцы, русские, украинцы, литовцы и татары, которые принадлежали к разным религиозным конфессиям: католицизму, православию, протестантизму, иудаизму и исламу, что способствовало формированию

specyficzny charakter miasta. Pierwsza pisemna wzmianka o dobrach Białystok pochodzi z 1514 r. Wydarzenia ważne w dziejach miasta miały miejsce w latach:

- 1645 – Białystok wszedł w skład starostwa tykocińskiego i stał się własnością Rzeczypospolitej;
- 1692 – Białystok otrzymał prawa miejskie od króla Jana III Sobieskiego;
- 1749 – król August III Sas nadał Białemustokowi prawa magdeburskie;
- 1796 – po trzecim rozbiore Polski rządy w mieście zostały przejęte przez Prusaków;
- 1807 – na mocy traktatu tylżyckiego Białystok przeszedł pod panowanie Rosji;
- 1862 – oddano do użytku Kolej Warszawsko-Petersburską, dzięki czemu nastąpił szybki rozwój miasta, które stało się dużym ośrodkiem włókienniczym;
- 1919 – po odzyskaniu niepodległości Białystok został stolicą nowo utworzonego województwa białostockiego;
- 1920 – okupacja miasta i bitwa białostocka podczas wojny polsko-rosyjskiej;
- 1938 – zakończenie budowy teatru miejskiego;
- 1939–1944 – okres wojny i okupacji, w wyniku których zginęło ok. 60 tys. mieszkańców Białegostoku i zniszczeniu uległo 75% zabudowy w mieście;
- 27 lipca 1944 – wyzwolenie spod okupacji niemieckiej;
- 1945 – rozpoczęło działalność Wyższe Seminarium Duchowne;

специфического характера города. Первое письменное упоминание о Белостоке относится к 1514 году. Важные исторические события происходили в следующих годах:

- 1645 – Белосток вошёл в состав Тыкоцинского староства и стал собственностью Речи Посполитой;
- 1692 – Белосток получил городские права от короля Яна III Собеского;
- 1749 – король Август III Сас предоставил Магдебургское право (устав и городские права) городу Белостоку;
- 1796 – город вошёл в состав Пруссии по Третьему разделу Польши;
- 1807 – на основании Тильзитского мира Белосток перешёл к Российской империи;
- 1862 – введена в действие Варшавско-Петербургская железная дорога, что способствовало быстрому развитию города, он стал большим центром текстильной промышленности;
- 1919 – после обретения независимости, Белосток становится столицей созданного Белостокского воеводства;
- 1920 – оккупация города и белостокская битва во время польско-русской войны;
- 1938 – окончание строительства городского театра;
- 1939–1944 – период войны и оккупации, в результате которых погибло около 60 тысяч жителей Белостока и уничтожено 75% городских построек;
- 27 июля 1944 – освобождение от немецкой оккупации;
- 1945 – начала свою деятельность Высшая Духовная Семинария;

1949 – powstała Wieczorowa Szkoła Inżynierska, później Wyższa Szkoła Inżynierska, która w 1974 r. uzyskała status politechniki;

1950 – pierwszych studentów przyjęła Akademia Medyczna, w 2008 r. przekształcona w Uniwersytet Medyczny;

1968 – powołana została filia Uniwersytetu Warszawskiego, na bazie której w 1997 r. utworzono Uniwersytet w Białymstoku;

1991 – wizyta papieża Jana Pawła II i ogłoszenie Białegostoku siedzibą nowo powstałej diecezji białostockiej, którą rok później podniesiono do rangi archidiecezji;

1999 – Białystok został stolicą nowo utworzonego województwa podlaskiego;

2012 – inauguracja nowego obiektu Opery i Filharmonii Podlaskiej – Europejskiego Centrum Sztuki w Białymstoku;

2014 – zakończenie przebudowy i uroczyste otwarcie Stadionu Miejskiego w Białymstoku.

Niedługa, ale dość bogata historia Białegostoku pozostała po sobie liczne zabytki. Najstarsze pochodzą z drugiej połowy XVI w. i są to elementy głównego korpusu pałacu Branickich. Na początku XVII w. zbudowano Stary Kościół Farny, zaś w XVIII w. powstały m.in.: zespół pałacowo-ogrodowy i pałacyk gościnny Branickich, ratusz oraz cerkiew św. Marii Magdaleny. Po licznych XIX-wiecznych zakładach włókienniczych ocalały pozostałości fabryk: Marejn, Zilberblatta, Nowika i Beckera. Z tego okresu pochodzą również: cerkiew św. Mikołaja, dworzec kolejowy oraz pałace Hasbachów i Lubomirskich, zaś w pierwszej połowie XX w. powstały m.in.:

1949 – otworzyła się Wieczorna Inżynierska Szkoła, później переименованная в Высшую Инженерную Школу, которая в 1974 году получила статус Политехники (института);

1950 – первых студентов приняла Медицинская Академия;

1968 – открытие филиала Варшавского Университета, на базе которого, в 1997 году образован Университет в Белостоке;

1991 – визит Папы Римского Иоанна Павла II и назначение Белостока местонахождением новой Белостокской епархии, которую, годом позже, возвели до ранга архиепископства;

1999 – Белосток стал столицей вновь созданного Подляского воеводства;

2012 – открытие новой Opery и Филармонии Подляской – Европейского Центра Искусства в Белостоке;

2014 – окончание реконструкции и торжественное открытие городского Стадиона в Белостоке.

Непродолжительная, но, достаточно богатая история Белостока, оставила многочисленные исторические памятники. Древнейшие относятся ко второй половине XVI в. – это элементы главного корпуса дворца Браницких. В начале XVII в. построен старый Фарный костёл, а в XVIII в. были возведены: дворцово-парковый ансамбль, малый дворец Браницких для приёма некоронованных особ, ратуша и церковь Святой Марии Магдалины. Из многочисленных зданий текстильных предприятий XIX века сохранились части построек фабрик Марейн, Зильберблатта, Новика и Бецкера. К этому же периоду относятся строения церкви Святого Николая, железнодорожный вокзал, а также, дворцы

katedra Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, pałac Nowika, a także kościół św. Rocha.

W Białymstoku urodzili się między innymi: Ludwik Zamenhof – twórca języka esperanto, Albert Sabin – wynalazca szczepionki przeciwko wirusowi polio wywołującemu chorobę Heinego-Medina oraz Ryszard Kaczorowski – ostatni prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie.

Obecnie Białystok to największe miasto w północno-wschodniej Polsce liczące (według stanu w końcu 2017 r.) ponad 297 tys. mieszkańców, przy gęstości zaludnienia 2911 osób na 1 km². Pełni funkcję administracyjnego, gospodarczego, naukowego i kulturalnego centrum Podlasia. Jest stolicą województwa podlaskiego i siedzibą jego władz. W końcu 2017 r. na terenie miasta prowadziło działalność ponad 35 tys. podmiotów gospodarki narodowej, co stanowiło 1/3 ich ogólnej liczby w województwie. Białystok jest ośrodkiem o charakterze przede wszystkim handlowo-usługowym, jednak istotną rolę w gospodarce miasta odgrywają również budownictwo i przemysł z wiodącymi branżami, takimi jak: produkcja artykułów spożywczych, urządzeń elektrycznych oraz maszyn i urządzeń. W 2017 r. funkcjonowało tutaj 10 szkół wyższych, w tym 3 publiczne, oraz 4 wydziały i filie uczelni zamiejscowych. Kształciło się w nich ponad 26 tys. studentów. Ważną rolę w życiu Białegostoku odgrywają także kultura i sport. W omawianym roku w mieście znajdowało się 8 muzeów, 4 teatry, 1 opera i filharmonia, 4 kina, 3 galerie sztuki, 17 bibliotek publicznych oraz 110 klubów sportowych.

Dzięki licznym inicjatywom kulturalnym Białystok stał się miastem kina niezależnego i teatru. Twórcy z całej Europy przyjeżdżają tu na Międzynarodowy Festiwal

Хасбахов и Любомирских. В первой половине XX в. были построены: костёл Успения Пресвятой Богородицы, дворец Новика и костёл Святого Роха.

В Белостоке родились в том числе: Людвиг Заменгоф – создатель языка эсперанто, Альберт Сэбин – исследователь и разработчик вакцины от полиомиелита, а также, Ричард Качоровский – последний президент Польши в изгнании.

Современный Белосток – это самый большой город на северо-востоке Польши, который насчитывает (по состоянию данных на конец 2017 года) более 297 тыс. жителей при плотности населения 2911 человек на 1 км². Он выполняет функции административного, хозяйственного, научного и культурного центра Подлясья. Это столица Подляского воеводства с местонахождением административной власти. В конце 2017 года на территории города действовало более 35 тыс. субъектов хозяйствования, что составляет 1/3 их общей численности в воеводстве. В Белостоке прежде всего наблюдается сосредоточение секторов торговли и услуг. Однако, существенную роль в экономике города играют строительство и промышленность с такими ведущими отраслями, как: продукция продовольственных товаров, производство электрических приборов, машин и устройств. В 2017 году в Белостоке обеспечивали получение высшего образования 10 высших учебных заведений, в том числе, 3 высших школы – государственные, а также, 4 филиала и факультета иных учреждений высшего образования. Всего в них обучалось свыше 26 тыс. студентов. Важную роль в жизни Белостока играют культура и спорт. В рассматриваемом году в городе действовало 8 музеев, 4 театра, 1 опера и филармония, 4 кинотеатра, 3 галереи искусств, 17 библиотек и 110 спортивных клубов.

Благодаря многочисленным культурным инициативам, Белосток стал городом независимого кино и театра. Создатели картин со всей Европы приезжают в этот

Filmów Krótkometrażowych ŻUBROFFKA. Coraz większym uznaniem cieszy się także przegląd filmów niezależnych Filmowe Podlasie Atakuje. W Białymstoku co dwa lata organizowany jest Międzynarodowy Festiwal Szkół Lalkarskich. W mieście corocznie odbywa się również Podlaska Oktawa Kultur – Międzynarodowy Festiwal Muzyki, Sztuki i Folkloru z udziałem zespołów pieśni i tańca, orkiestr, grup kameralnych, solistów z kraju i zagranicy. Organizowany jest także Festiwal Kultury Żydowskiej „Zachor – Kolor i Dźwięk”. Na szczególną uwagę zasługuje Jesień z Bluesem – najstarszy festiwal bluesowy w Polsce odbywający się w Białymstoku od 1978 r.

Białystok znajduje się na obszarze „Zielonych Płuc Polski”, gdzie promowana i wdrażana jest strategia ekorozwoju. Ponad 18% powierzchni miasta zajmują obszary leśne, co wraz z walorami historycznymi i wielokulturowością decyduje o atrakcyjności turystycznej miasta. Gościom przyjeżdżającym do Białegostoku w 2017 r. noclegi oferowało 25 obiektów noclegowych turystyki, które dysponowały 2,4 tys. miejsc.

город на Международный Фестиваль Короткометражных Фильмов ŻUBROFFKA. Всё большей популярностью пользуется просмотр независимых фильмов Filmowe Podlasie Atakuje. Раз в два года в Белостоке проходит театральный Международный Фестиваль Кукольных Школ. В городе ежегодно проводится Podlaska Oktawa Kultur – Международный Фестиваль Музыки, Искусства и Фольклора с участием польских и зарубежных ансамблей песни и танца, оркестров, камерных групп и солистов. Также, в Белостоке проходит Фестиваль Еврейской Культуры «Zachor – Kolor i Dźwięk». Особого внимания заслуживает старейший фестиваль блюза в Польше «Jesień z bluesem», который проводится в Белостоке с 1978 года.

Белосток находится на территории, именуемой «Зелёными Лёгкими Польши», где внедряется и продвигается стратегия экологического развития. Более 18% поверхности города занимают лесные территории, что совместно с историческими достопримечательностями и многочисленными культурными ценностями влияют на туристическую привлекательность города. Гостям, приехавшим в Белосток в 2017 году, для ночлега было предоставлено 25 туристических объектов на 2,4 тыс. мест.

Grodno znajduje się w zachodniej części obwodu grodzieńskiego na obszarze Wysoczyzny Grodzieńskiej, nad rzeką Niemem – trzecią pod względem długości rzeką Białorusi. Miasto położone jest na terenie równinnym. Klimat jest tu umiarkowanie kontynentalny z przeważającym wpływem mas powietrza napływających znad Oceanu Atlantyckiego. Charakteryzuje się on lżejszą niż w pozostałych regionach kraju zimą oraz umiarkowanie ciepłym i wilgotnym latem.

Miasto położone jest około 20 km od granicy z Polską, 30 km od granicy z Litwą i 300 km od stolicy Republiki Białoruś – Mińska. Korzystne położenie geograficzne, a także ludność zróżnicowana pod względem narodo-etnicznym stanowią o wyjątkowości tego prawie tysiącletniego miasta. Po raz pierwszy wspomina się o nim w „Latopisie Ipatiewskim” w 1128 r. jako o centrum

Гродно находится на западе Гродненской области в пределах Гродненской возвышенности на берегах реки Неман – третьей по величине реки Беларуси. Рельеф города равнинный. Климат умеренно-континентальный с преобладающим влиянием воздушных масс, поступающих с Атлантического океана. Характеризуется более мягкой зимой, по сравнению с остальными регионами страны, и умеренно тёплым влажным летом.

Город расположен около двадцати километров от границы с Польшей, в тридцати километрах от Литвы и в трехстах километрах от Минска – белорусской столицы. Удачное географическое положение, а также национальный и конфессиональный состав его обитателей определили своеобразие этого города, который имеет почти тысячелетнюю историю. Впервые он

samodzielnego Księstwa Grodzieńskiego. W swojej historii Grodno wchodziło w skład wielu państw: Księstwa Halicko-Wołyńskiego, Wielkiego Księstwa Litewskiego, Rzeczypospolitej i Imperium Rosyjskiego. W Grodnie znajdowały się rezydencje książąt litewskich i królów polskich. Przez wiele lat miasto odgrywało istotną rolę gospodarczą i polityczną. Najważniejsze wydarzenia w historii miasta miały miejsce w latach:

1240 – Grodno weszło w skład Wielkiego Księstwa Litewskiego;

1376 – za czasów księcia Witolda Grodno stało się drugą stolicą Wielkiego Księstwa Litewskiego;

1413 – Grodno weszło w skład województwa trockiego;

1496 – Grodno otrzymało prawa magdeburskie;

1540 – miastu nadano własny herb;

1560 – w wyniku unii lubelskiej Grodno weszło w skład Rzeczypospolitej;

1576–1586 – w mieście znajdowała się rezydencja króla Rzeczypospolitej Stefana Batorego;

1793 – w Grodnie miało miejsce ostatnie posiedzenie sejmu Rzeczypospolitej szlacheckiej (zwane także „niemą sesją”), na którym zatwierdzono drugi rozbiór Polski;

1801 – miasto stało się centrum guberni grodzieńskiej wchodzącej w skład Imperium Rosyjskiego;

1862 – oddano do użytku Kolej Petersbursko-Warszawską przebiegającą przez Grodno, co sprzyjało przemysłowemu i kulturalnemu rozwojowi miasta;

1900 – utworzono prawosławną eparchię grodzieńską;

1921 – na mocy traktatu ryskiego Grodno, wchodzące w skład Zachodniej Białorusi, zostało włączone do Polski i stało się centrum powiatu grodzieńskiego województwa białostockiego;

упоминается в Ипатьевских летописях в 1128 году, как центр удельного Городзенского княжества. На протяжении своей истории город входил в состав многих государств: Галицко-Волынского княжества, Великого княжества Литовского, Речи Посполитой и Российской империи. Гродно был резиденцией литовских князей и польских королей. В течение длительного времени сохранял своё экономическое и политическое влияние. Наиболее важные события в истории города:

1240 – Гродно вошёл в состав Великого княжества Литовского;

1376 – при князе Витовте Гродно стал второй столицей Великого княжества Литовского;

1413 – Гродно вошёл в состав Трокского воеводства;

1496 – Гродно получил Магдебургское право;

1540 – городу присвоен собственный герб;

1560 – в результате Люблинской Унии Гродно вошёл в состав Речи Посполитой;

1576–1586 – город являлся резиденцией короля Речи Посполитой Стефана Батория;

1793 – в Гродно прошёл так называемый «молчаливый сейм», на котором был утверждён второй раздел Речи Посполитой;

1801 – город стал центром Гродненской губернии в составе Российской империи;

1862 – через Гродно проложен участок Петербургско-Варшавской железной дороги, что способствовало индустриальному и культурному развитию города;

1900 – основана Гродненская православная епархия;

1921 – согласно Рижскому договору, Гродно в составе Западной Беларуси, отошёл к Польше и стал центром Гродненского повята Белостокского воеводства;

- 1939 – po zjednoczeniu Zachodniej i Wschodniej Białorusi Grodna weszło w skład Białoruskiej Socjalistycznej Republiki Radzieckiej;
- 1941–1944 – okres Wielkiej Wojny Ojczyźnianej i niemieckiej okupacji, podczas której zginęło ponad 50 tys. mieszkańców miasta;
- 16 lipca 1944 – wyzwolenie Grodna spod okupacji niemieckiej;
- 1944 – Grodna stało się centrum utworzonego obwodu grodzieńskiego; otwarto Instytut Pedagogiczny, na bazie którego w 1978 r. powstał Grodzieński Uniwersytet Państwowy;
- 1951 – Instytut Rolniczy (w 2000 r. przekształcony w Uniwersytet Agrarny) przyjął pierwszych studentów;
- 1958 – założono Instytut Medyczny, któremu w 2000 r. nadano status Uniwersytetu Medycznego;
- 1995 – odwiedziny patriarchy Moskwy i Wszechrusi Aleksego II;
- 2000 – Grodna i Białystok zostały miastami partnerskimi;
- 2017 – otwarto linię przewozu pasażerów trolejbusami o napędzie hybrydowym (trolejbus bez zasilania z sieci trakcyjnej); otwarcie krytej pneumatycznej hali piłkarskiej.

Grodno nazywane jest miastem-muzeum. Każda epoka zostawiła ślad w jego zabudowie architektonicznej. Zachowało się w nim mnóstwo stylowych zabytków – od architektury staroruskiej poprzez gotyk, renesans, barok, klasycyzm, aż po architekturę współczesną. Centrum miasta przedstawia wartość historyczną. Na Górze Zamkowej, gdzie miasto wzięło swój początek, znajduje się Stary Zamek – kompleks obronnych, kultowych i świeckich budowli powstałych w okresie od XI do XIX w., w którym w 1920 r. otwarto muzeum historyczno-archeologiczne.

- 1939 – после воссоединения Западной и Восточной Беларуси, Гродно вошёл в состав БССР;
- 1941–1944 – период Великой Отечественной войны и фашистской оккупации, во время которой погибло более 50 тыс. жителей города;
- 16 июля 1944 – освобождение Гродно от немецко-фашистских захватчиков;
- 1944 – Гродно стал центром созданной Гродненской области; открыт педагогический институт, на базе которого в 1978 году создан Гродненский государственный университет;
- 1951 – первых студентов принял сельскохозяйственный институт, в 2000 году преобразованный в аграрный университет;
- 1958 – основан медицинский институт, которому в 2000 году присвоен статус университета;
- 1995 – Гродно посетил святейший Патриарх Московский и всея Руси Алексий II;
- 2000 – Гродно и Белосток стали городами-партнёрами;
- 2017 – открыт маршрут перевозки пассажиров троллейбусами с автономным ходом (бесконтактный троллейбус); открытие крытого футбольного манежа, построенного по принципу воздухоопорной конструкции.

Grodno nazywają miastem-muzeem. Każda minувшая epoka zostawiła ślad w jego architektonicznym ансамбле. W nim сохранилось множество памятников различных эпох и стилей – древнерусского зодчества, готики, ренессанса, барокко, классицизма и современности. Вся центральная часть города представляет историческую ценность. На Замковой горе, месте, где начинался город, расположен Старый замок – комплекс оборонительных, культовых и светских построек XI–XIX веков. В 1920 году в Старом замке открыт историко-археологический музей. Рядом с замком находится уникальный памятник

Obok zamku znajduje się wyjątkowy pomnik architektury staroruskiej – cerkiew Borysoglebska (Kołożska) zbudowana w końcu XII w. W Grodnie powstawały liczne zakony mnichów, które budowały swoje klasztory i kościoły na terytorium miasta. Zachowały się zbudowane w okresie od XVI do XVIII w.: bazylika katedralna św. Franciszka Ksawerego (Kościół Farny), kompleks złożony z kościoła i klasztoru Brygidek, klasztor Bernardynów, kościół i klasztor Franciszkanów. Na terenie kościoła św. Franciszka Ksawerego w 1687 r. otwarto pierwszą w Europie Wschodniej aptekę, funkcjonującą do dziś jako „Apteka-muzeum”, a na kościelnej wieży czas odlicza zegar z XVI stulecia. W XVIII w. zbudowany został żeński monastyr Narodzenia Matki Bożej. W tym samym czasie powstało także „Stanisławowo” – zamiejska rezydencja ostatniego króla Rzeczypospolitej Stanisława Augusta Poniatowskiego. Na attyce budynku znajduje się monogram SAR (Stanislaus Augustus Rex – Stanisław August Król). Pałac łączy się z dużym parkiem z kilkoma starymi lipami, pod którymi odpoczywał król. Na początku XX w. powstała cerkiew Opieki Matki Boskiej – główna prawosławna świątynia w mieście. Zachowały się również synagoga chóralna i działający obecnie kościół luterański. Na głównych ulicach starego miasta bogaci kupcy i magnaci budowali pałace i domy, z których wiele przetrwało do czasów obecnych. W byłym pałacu Chreptowiczów-Wołowiczów dziś znajduje się jedyne w kraju muzeum historii religii.

W mieście żyli i pracowali: pisarka Eliza Orzeszkowa, poeta Maksym Bogdanowicz, twórca esperanto Ludwik Zamenhof, malarz Lew Bakst, francuski uczony, założyciel ogrodu botanicznego i akademii medycznej Jean Emmanuel Gilibert i inni.

Dziś Grodno to duże administracyjne, przemysłowe, naukowe i kulturalne centrum Republiki Białoruś. W końcu 2017 r. liczyło ono prawie 371 tys. mieszkańców. Gęstość zaludnienia wynosiła 2612 osób na 1 km². Miasto zajmuje powierzchnię 142 km², w jego skład wchodzi

древнерусской архитектуры – Борисоглебская (Коложская) церковь, построенная в конце XII века. В Гродно обосновывались различные монашеские ордена, которые строили на территории города свои монастыри и костёлы. Сохранились построенные в XVI–XVIII веках Кафедральный костёл Святого Франциска Ксаверия (Фарный костёл), комплекс построек Бригитского костёла и монастыря, Бернардинский монастырь, костёл и монастырь францисканцев. На территории костёла Святого Франциска Ксаверия в 1687 году была открыта первая в Восточной Европе аптека, функционирующая и сегодня как «Аптека-музей», а на башне костёла отсчитывают время часы XVI века. В XVIII веке построен Свято-Рождества Богородичный женский православный монастырь. К XVIII веку относится усадьба «Станиславово», которая была построена как загородная резиденция последнего короля Речи Посполитой Станислава Августа Понятовского. На аттике усадьбы сохранилась монограмма в виде трёх букв S A R (Stanislaus Augustus Rex – Stanisław August Король). Ко дворцу примыкает большой парк, где осталось несколько старых лип, под которыми останавливался Станислав Понятовский. В начале XX века возведен Свято-Покровский кафедральный Собор – главный православный храм города. Сохранились также хоральная синагога и ныне действующая лютеранская кирха. На центральных улицах древнего города богатые купцы и магнаты строили дворцы и дома, многие из которых сохранились до наших дней. В бывшем дворце Хрептовичей-Воловичей сегодня размещается единственный в стране музей истории религии.

В городе жили и работали: писательница Элиза Ожешко, поэт Максим Богданович, создатель esperanto Людвиг Заменгоф, художник Лев Бакст, французский учёный, основатель ботанического сада и медицинской академии Жан Эммануэль Жилибер и другие.

В настоящее время Гродно – это крупный административный, промышленный, научный и культурный центр Республики Беларусь. К концу 2017 года в городе проживало почти 371 тыс. жителей при плотности населения 2612 человек на 1 км². Город занимает площадь 142 км², в его

dwa rejony administracyjne. Na terenie Grodna w końcu 2017 r. było zarejestrowanych około 4,6 tys. podmiotów gospodarki narodowej. Istotny wkład w rozwój gospodarki miasta w 2017 r. wносиły przedsiębiorstwa przemysłowe, które specjalizowały się w produkcji maszyn oraz w przemyśle chemicznym, lekkim i spożywczym. Aktywnie rozwijała się branża budowlana oraz handlowa. W Grodnie znajdowały się 3 państwowe uniwersytety i 1 filia szkoły wyższej, w których kształciło się ponad 23 tys. studentów. Działyły 2 teatry, 2 muzea, 4 kina, 14 bibliotek, obwodowa filharmonia, Lodowy Pałac Sportu oraz najstarsze w Republice Białoruś zoo, założone w 1928 r.

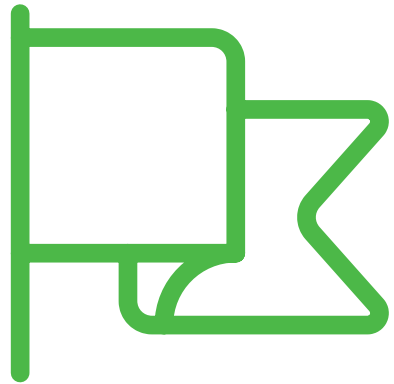
Gromadząc na swoim terytorium ludność o różnej przynależności etnicznej i wyznaniowej, Grodno od ponad dwudziestu lat jest stolicą Ogólnobiałoruskiego Festiwalu Kultur Narodowych, który odbywa się co dwa lata. Dużą popularność u mieszkańców miasta zyskał coroczny międzynarodowy festiwal sztuki ulicznej Big-Mini-Festiwal z udziałem białoruskich i zagranicznych artystów i amatorów sztuki ulicznej. Corocznie w Grodnie odbywa się międzynarodowa wystawa-jarmark „Euro-region Niemen”, która sprzyja rozwojowi i umocnieniu więzi gospodarczych, kulturalnych i międzyludzkich w przygranicznych regionach.

Bogata historia miasta i zachowane pomniki architektoniczne zawsze przyciągały do Grodna wielu turystów. W 2017 r. funkcjonowało tu 19 obiektów noclegowych turystyki, które dysponowały 1,7 tys. miejsc. Od października 2016 r. Grodno zostało włączone do specjalnego parku turystyczno-rekreacyjnego „Kanał Augustowski” i stało się miastem bezwizowego wjazdu dla turystów zagranicznych.

состав входят два административных района. На конец 2017 года экономический потенциал города обеспечивали 4,6 тыс. организаций. Существенный вклад в экономику города в 2017 году вносили промышленные предприятия, которые специализировались на производстве продукции машиностроения, химической, лёгкой и пищевой промышленности. Значимую роль играли строительная отрасль и сфера торговли. Получение высшего образования в городе Гродно обеспечивали 3 государственных университета, один филиал частного учреждения высшего образования, в которых обучалось более 23 тыс. студентов. Действовали 2 театра, 2 музея, 4 кинотеатра, 14 библиотек, областная филармония, Ледовый дворец спорта, старейший в республике зоопарк, основанный в 1928 году.

Объединяя на своей земле людей различной этнической и конфессиональной принадлежности, Гродно на протяжении более двадцати лет является столицей Республиканского фестиваля национальных культур, который проходит раз в два года. Завоевал популярность у жителей города ставший ежегодным международный фестиваль уличного и площадного искусства Биг-Мини-Фестиваль с участием белорусских и зарубежных профессиональных артистов и любителей уличного искусства. Так же, ежегодно в городе проходит международная выставка-ярмарка «Еврорегион «Неман», которая способствует развитию и укреплению хозяйственных, культурных и гуманитарных связей между приграничными территориями.

Богатая история Гродно и сохранившиеся архитектурные памятники привлекают в город множество туристов. В 2017 году для гостей города функционировало 19 туристических объектов с возможностью размещения на 1,7 тыс. мест. С октября 2016 года город Гродно в составе территории специального туристско-рекреационного парка «Августовский канал» стал городом для безвизового въезда иностранных туристов.

**Białystok i Grodno
jako stolice regionów**

**Белосток и Гродно
– столицы регионов**

Бiałystok i Grodno jako stolice regionów w 2017 r.

Белосток и Гродно – столицы регионов в 2017 году

	Województwo podlaskie Подляское воеводство			Obwód grodzieński Гродненская область			
	ogółem итого	w tym Białystok в том числе Белосток		ogółem итого	w tym Grodno в том числе Гродно		
		razem всего	ogółem = 100 итого = 100		razem всего	ogółem = 100 итого = 100	
Powierzchnia ogólna (stan w dniu 31 XII) w km ²	20187	102	0,5	25127	142	0,6	Общая площадь (данные на 31 XII), км ²
Ścieki (przemysłowe i komunalne) odprowadzone ^a w hm ³	41,3	12,9	31,2	115,7	48,3	41,7	Отведение сточных вод (промышленных и коммунальных) ^a , млн. м ³
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w tys. t:							Выбросы в атмосферный воздух загрязняющих веществ, отходящих от стационарных источников, тыс. т:
pyłowych	0,7	0,1	11,1	4,3	1,0	23,3	твёрдых (пылевых)
gazowych ^b	9,1	2,1	23,2	56,0	8,4	15,0	газообразных и жидких ^b
Odpady ^c wytworzone w ciągu roku w tys. t	1076,0	384,4	35,7	2348,5	985,9	42,0	Образовалось отходов ^c в течение года, тыс. т
Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	1184,5	297,3	25,1	1043,7	370,9	35,5	Население (данные на 31 XII), тыс. человек
Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII)	105	113	x	114	120	x	Число женщин на 100 мужчин (данные на 31 XII)
Mediana wieku (wiek środkowy) ludności ^d (stan w dniu 31 XII)	40,7	40,4	x	41,2	34,7	x	Медиана возраста населения ^d (данные на 31 XII)
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,4	3,4	x	-2,8	3,8	x	Естественный прирост, убыль (-) на 1000 человек населения

a Do wód lub do ziemi. b Bez dwutlenku węgla. c Z wyłączeniem odpadów komunalnych. d Wyznacza granicę wieku, którą połowa osób w danej zbiorowości już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

a В воды или наземь. b Без диоксида углерода. c С исключением коммунальных отходов. d Определяет границу возраста, которую половина населения уже перешла, а другая половина ещё не достигла.

Białystok i Grodno jako stolice regionów w 2017 r. (cd.)

Белосток и Гродно – столицы регионов в 2017 году (продолжение)

	Województwo podlaskie Подляское воеводство			Obwód grodzieński Гродненская область			
	ogółem итого	w tym Białystok в том числе Белосток		ogółem итого	w tym Grodno в том числе Гродно		
		razem всего	ogółem = 100 итого = 100		razem всего	ogółem = 100 итого = 100	
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-1,4	-0,1	x	-0,9	2,2	x	Сальдо миграции на постоянное место жительства на 1000 человек населения
Przestępstwa stwierdzone ^a w tys.	16,5	4,6	28,0	8,4	2,6	31,0	Преступления ^a , тыс.
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych ^a w %	73,5	63,4	x	75,5	72,3	x	Показатель раскрываемости преступлений ^a , процентов
Pracujący ^b w tys.	227,4 ^c	86,5 ^c	38,0 ^c	468,3	169,3	36,2	Занятость населения ^b , тыс. человек
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w euro	941 ^c	978 ^c	104,0 ^c	322	370	114,9	Номинальная начисленная среднемесячная заработная плата, евро
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	40,0	8,9	22,2	2,8	1,0	34,3	Зарегистрированные безработные (данные на 31 XII), тыс.
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	8,5	7,0	x	0,6	0,6	x	Уровень зарегистрированной безработицы (данные на 31 XII), процентов

a W zakończonych postępowaniach przygotowawczych; w województwie podlaskim – przez Policję, bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. b W województwie podlaskim – stan w dniu 31 XII, w obwodzie grodzieńskim – przeciętna liczba w roku. c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Подтверждённые следственными действиями; в Подляском воеводстве – по данным Полиции, данные не касаются наказуемых деяний, совершенных несовершеннолетними. b В Подляском воеводстве – данные на 31 XII, в Гродненской области – данные среднегодовые. c Данные касаются хозяйственных субъектов, в которых число работающих превышает 9 человек.

Białystok i Grodno jako stolice regionów w 2017 r. (cd.)

Белосток и Гродно – столицы регионов в 2017 году (продолжение)

	Województwo podlaskie Подляское воеводство			Obwód grodzieński Гродненская область			
	ogółem итого	w tym Białystok в том числе Белосток		ogółem итого	w tym Grodno в том числе Гродно		
		razem всего	ogółem = 100 итого = 100		razem всего	ogółem = 100 итого = 100	
Zasoby mieszkaniowe (stan w dniu 31 XII):							Жилищный фонд (данные на 31 XII):
mieszkania w tys.	450,0	130,1	28,9	485,1	134,4	27,7	число квартир, тыс.
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	76,6	61,2	x	61,7	62,4	x	средняя общая площадь 1 квартиры, м ²
Mieszkania oddane do użytkowania	5023	2033	40,5	4429	2579	58,2	Квартиры, введённые в действие
Szkoły wyższe ^a	16	10	62,5	3	3	100,0	Учреждения высшего образования ^a
Studenci szkół wyższych ^{ab} w tys.	31,5	26,4	83,9	23,2	23,2	100,0	Студенты учреждений высшего образования ^{ab} , тыс. человек
Apteki ogólnodostępne ^c (stan w dniu 31 XII)	413	131	31,7	421	137	32,5	Аптеки ^c (данные на 31 XII)
Biblioteki publiczne ^d (stan w dniu 31 XII)	237	17	7,2	302	14	4,6	Публичные библиотеки ^d (данные на 31 XII)
Czytelnicy bibliotek publicznych w tys.	142,4	43,3	30,4	408,3	94,2	23,1	Пользователи публичных библиотек, тыс. человек
Muzea ^e (stan w dniu 31 XII)	30	8	26,7	19	2	10,5	Музеи ^e (данные на 31 XII)
Zwiedzający muzea w tys.	419,0	106,1	25,3	809,6	240,6	29,7	Посетители музеев, тыс. человек

a W województwie podlaskim – stan w dniu 30 XI, w obwodzie grodzieńskim – stan na początku roku akademickiego. b Według rzeczywistego położenia zamiejscowych jednostek organizacyjnych szkół wyższych; łącznie z cudzoziemcami. c Dane nie obejmują aptek szpitalnych, które działają na potrzeby tych szpitali. d Łącznie z filiami. e W województwie podlaskim – łącznie z oddziałami, w obwodzie grodzieńskim – łącznie z filiami. a В Подляском воеводстве – данные на 30 XI, в Гродненской области – данные приведены на начало учебного года. b Включая обучающихся в филиалах иногородних учреждений высшего образования; вместе с иностранцами. c В данные не входят специализированные аптеки, которые действуют только для нужд больниц. d Совместно с филиалами. e В Подляском воеводстве – совместно с отделами, в Гродненской области – совместно с филиалами.

Białystok i Grodno jako stolice regionów w 2017 r. (dok.)

Белосток и Гродно – столицы регионов в 2017 году (окончение)

	Województwo podlaskie Подляское воеводство			Obwód grodzieński Гродненская область			
	ogółem итого	w tym Białystok в том числе Белосток		ogółem итого	w tym Grodno в том числе Гродно		
		razem всего	ogółem = 100 итого = 100		razem всего	ogółem = 100 итого = 100	
Teatry (stan w dniu 31 XII)	7	4	57,1	3	2	66,7	Театры (данные на 31 XII)
Widzowie i słuchacze w teatrach w tys.	186,5	149,9	80,4	197,7	171,7	86,8	Зрители в театрах, тыс. человек
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	13	4	30,8	10	4	40,0	Кинотеатры (данные на 31 XII)
Widzowie w kinach stałych w tys.	1295,4	867,9	67,0	542,4	398,7	73,5	Зрители в кинотеатрах, тыс. человек
Obiekty noclegowe turystyki:							Туристические объекты для размещения на ночлег:
liczba obiektów ^a	259 ^b	25 ^b	9,7 ^b	119	19	16,0	число объектов ^a
miejsca noclegowe ^a	14022 ^b	2357 ^b	16,8 ^b	7819	1688	21,6	места для ночлега ^a
korzystający z noclegów w tys.	666,8 ^b	238,8 ^b	35,8 ^b	247,2	81,5	33,0	пользующиеся ночлегами, тыс. человек
Produkcja przemysłowa ^c (ceny bieżące):							Объём промышленной продукции ^c (в фактически действовавших ценах):
w milionach euro	5967,6 ^d	787,1 ^d	13,2 ^d	4438,2	1975,4	44,5	в миллионах евро
na 1 mieszkańca w euro	5035 ^d	2649 ^d	x	4245	5342	x	на 1 жителя, евро
Samochody osobowe zarejestrowane (stan w dniu 31 XII) w tys. szt.	596,4	128,0	21,5	266,8	125,7	47,1	Зарегистрированные легковые автомобили (данные на 31 XII), тыс. шт.

a W województwie podlaskim – stan w dniu 31 VII, w obwodzie grodzieńskim – stan w dniu 31 XII. b Dane dotyczą obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. c W województwie podlaskim dane dotyczą produkcji sprzedanej, w obwodzie grodzieńskim – wyprodukowanej. d Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a В Подляском воеводстве – данные на 31 VII, в Гродненской области – данные на 31 XII. b Данные касаются объектов, имеющих 10 и более мест для ночлега. c В Подляском воеводстве данные касаются проданной продукции, в Гродненской области – произведённой. d Данные касаются хозяйственных субъектов, в которых число работающих превышает 9 человек.

**Warunki naturalne
i ochrona środowiska**
**Природные ресурсы
и охрана окружающей
среды**

Położenie geograficzne

Географическое положение

	Białystok Белосток	Grodno Гродно	
	w stopniach, minutach i sekundach в градусах, минутах и секундах		
Najdalej wysunięte punkty granicy miasta:			Координаты крайних точек границ города:
na północ (szerokość geograficzna północna)	53°11'19"	53°45'37"	на севере (северная географическая широта)
na południe (szerokość geograficzna północna)	53°04'00"	53°35'59"	на юге (северная географическая широта)
na zachód (długość geograficzna wschodnia)	23°03'57"	23°42'42"	на западе (восточная географическая долгота)
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	23°14'50"	23°59'07"	на востоке (восточная географическая долгота)

Rozciągłość

Протяжённость

	Białystok Белосток	Grodno Гродно	
	w km км		
Z północy na południe	13	18	С севера на юг
Z zachodu na wschód	12	18	С запада на восток

Warunki atmosferyczne w 2017 r.

Атмосферные условия в 2017 году

	Białystok Белосток	Grodno Гродно	
Średnia temperatura powietrza w °C	7,9	8,1	Средняя температура воздуха, градусов по Цельсию
Roczna suma opadów w mm	935	644	Годовая сумма осадков, мм
Średnia prędkość wiatru w m/s	2,4	3,8	Средняя скорость ветра, м/с
Usłonecznienie w h	1557	1703	Инсоляция (количество солнечного света), часов

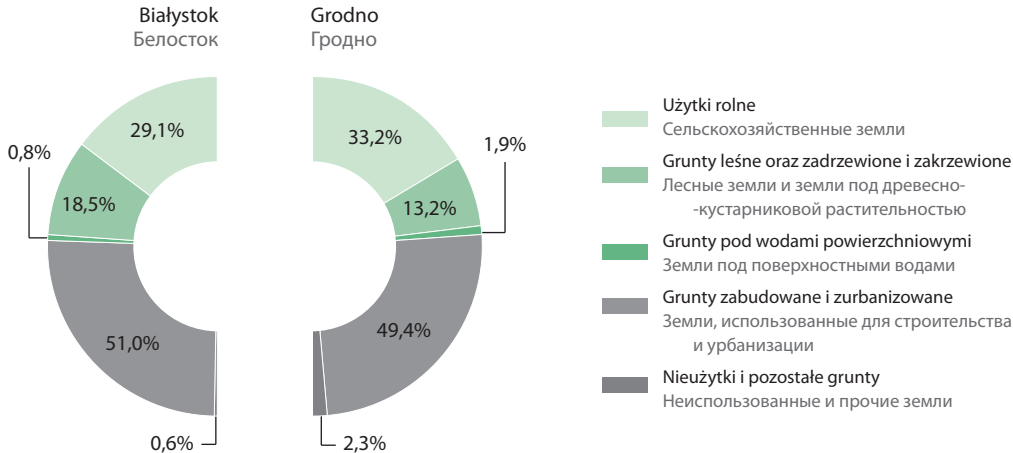
Powierzchnia miasta i kierunki jej wykorzystania w 2017 r. (stan w dniu 1 I)

Городская территория и направления её использования в 2017 году (данные на 1 I)

	Białystok Белосток	Grodno Гродно	
	w km ² км ²		
Powierzchnia ogólna	102,1	142,0	Общая площадь
w tym:			в том числе:
Użytki rolne	29,2	47,1	Сельскохозяйственные земли
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	18,9	18,8	Лесные земли и земли под древесно-кустарниковой растительностью
Grunty pod wodami powierzchniowymi	0,9	2,7	Земли под поверхностными водами
Grunty zabudowane i zurbanizowane	52,1	70,2	Земли, использованные для строительства и урбанизации
Nieużytki	0,6	3,2	Неиспользованные земли

Kierunki wykorzystania powierzchni miasta w 2017 r. (stan w dniu 1 I)

Направления использования городской территории в 2017 году (данные на 1 I)

Grunty leśne w 2017 r. (stan w dniu 31 XII)

Лесной фонд в 2017 году (данные на 31 XII)

	Białystok Белосток	Grodno Гродно	
Powierzchnia gruntów leśnych w ha	1891	1590	Общая площадь лесного фонда, га
w tym lasy	1844	1528	в том числе покрытая лесом
Lesistość w %	18,1	10,8	Лесистость территории, процентов

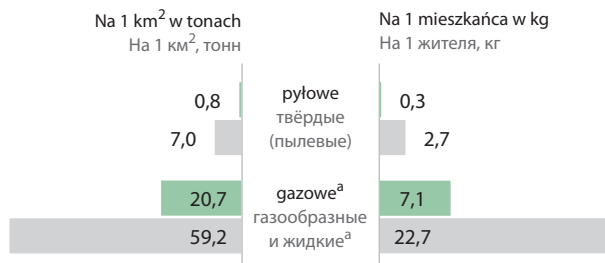
Tereny zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej w 2017 r. (stan w dniu 31 XII)

Зелёные территории, общедоступные и облагороженные в 2017 году (данные на 31 XII)

	Białystok Белосток	Grodno Гродно	
Ogółem:			Всего:
w hektarach	512,6	1073,3	гектаров
w % powierzchni ogólnej miasta	5,0	7,6	от общей площади города, процентов
na 1 mieszkańca w m ²	17,2	28,9	на 1 жителя, м ²
Tereny zieleni ogólnodostępnej w ha	143,7	631,3	Зелёные общедоступные территории, га
w tym parki spacerowo-wypoczynkowe	123,2	50,0	в том числе парки для прогулок и отдыха
Tereny zieleni osiedlowej w ha	369,0	442,0	Зелёные облагороженные территории в жилых районах города, га

Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w 2017 r.

Выбросы в атмосферный воздух загрязняющих веществ, отходящих от стационарных источников в 2017 году

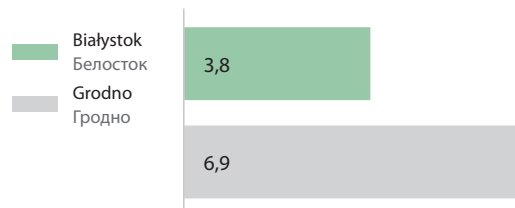

a Bez dwutlenku węgla. b Z wyłączeniem odpadów komunalnych.

a Без диоксида углерода. b За исключением коммунальных отходов.

Odpady^b wytworzone w ciągu roku w tys. t na 1 km² w 2017 r.

Образовалось отходов^b за год, тысяч тонн на 1 км², в 2017 году

Zanieczyszczenie i ochrona środowiska w 2017 r.

Загрязнение и охрана окружающей среды в 2017 году

	Białystok Белосток	Grodno Гродно	
Zużycie wody w hm ³	14,1	50,4	Использование воды, млн. м ³
w tym na potrzeby:			в том числе на нужды:
przemysłu	1,4	28,7	производственные
ludności ^a	12,7	21,7	хозяйственно-питьевые ^a
Ścieki (przemysłowe i komunalne) odprowadzone ^b w hm ³	12,9	48,3	Отведение сточных вод (промышленных и коммунальных) ^b , млн. м ³
w tym oczyszczane ^c	12,9	48,3	в том числе нормативно-очищенных ^c
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:			Выбросы в атмосферный воздух загрязняющих веществ, отходящих от стационарных источников, тыс. т:
pyłowych	0,1	1,0	твёрдых (пылевых)
gazowych ^d	2,1	8,4	газообразных и жидких ^d
w tym:			в том числе:
dwutlenek siarki	1,4	0,4	диоксид серы
tlenek węgla	0,2	1,8	оксид углерода
tlenki azotu (w przeliczeniu na dwutlenek azotu)	0,4	2,1	оксиды азота (в пересчёте на диоксид азота)
Zanieczyszczenia powietrza zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych:			Уловлено загрязняющих атмосферный воздух веществ в % от общего объёма загрязняющих веществ, отходящих от стационарных источников:
pyłowych	99,8	96,7	твёрдых (пылевых)
gazowych ^d	42,1	48,9	газообразных и жидких ^d
Odpady ^e wytworzone w ciągu roku w tys. t	384,4	985,9	Образовалось отходов ^e за год, тыс. т

a Z sieci wodociągowej. b Do wód lub do ziemi. c W Grodnie – dane dotyczą ścieków odprowadzonych do wód. d Bez dwutlenku węgla. e Z wyłączeniem odpadów komunalnych.

a Из сети водоснабжения. b В воды или наземь. c В Гродно – данные касаются сточных вод, отведённых в воды. d Без диоксида углерода. e С исключением коммунальных отходов.

Ludność
Население

Podstawowe informacje o ludności w 2017 r. (stan w dniu 31 XII)

Основная информация о населении в 2017 году (данные на 31 XII)

	Białystok Белосток	Grodno Гродно	
Ludność ogółem	297288	370919	Общая численность населения
mężczyźni	139451	168336	мужчины
kobiety	157837	202583	женщины
Kobiety na 100 mężczyzn	113	120	Число женщин на 100 мужчин
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej	2911	2612	Плотность населения на 1 км ²
W % ogółem – ludność w wieku:			Процентов от общей численности – население в возрасте:
przedprodukcyjnym ^a	17,5	19,3	моложе трудоспособного ^a
produkcyjnym ^b	62,0	61,2	трудоспособном ^b
poprodukcyjnym ^c	20,5	19,5	старше трудоспособного ^c
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym ^b	61,2	63,4	Население нетрудоспособного возраста на 100 человек трудоспособного возраста ^b
Mediana wieku (wiek środkowy) ^d	40,4	34,7	Медиана возраста ^d
mężczyźni	38,4	33,0	мужчины
kobiety	42,5	36,5	женщины

a W Białymstoku – ludność w wieku 0–17 lat, w Grodnie – ludność w wieku 0–15 lat. b W Białymstoku – mężczyźni w wieku 18–64 lata, kobiety w wieku 18–59 lat; w Grodnie – mężczyźni w wieku od 16 lat do 60 lat i 6 miesięcy, kobiety w wieku od 16 lat do 55 lat i 6 miesięcy. c W Białymstoku – mężczyźni w wieku 65 lat i więcej, kobiety w wieku 60 lat i więcej; w Grodnie – mężczyźni w wieku powyżej 60 lat i 6 miesięcy, kobiety powyżej 55 lat i 6 miesięcy. d Wyznacza granicę wieku, którą połowa osób w danej zbiorowości już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

a В г. Белостоке – население в возрасте 0–17 лет, в г. Гродно – население в возрасте 0–15 лет. b В г. Белостоке – мужчины в возрасте 18–64 года, женщины в возрасте 18–59 лет; в г. Гродно – мужчины в возрасте от 16 лет до 60 лет и 6 месяцев, женщины в возрасте от 16 лет до 55 лет и 6 месяцев. c В г. Белостоке – мужчины в возрасте 65 лет и старше, женщины в возрасте 60 лет и старше; в г. Гродно – мужчины старше 60 лет и 6 месяцев, женщины старше 55 лет и 6 месяцев. d Определяет границу возраста, которую половина населения уже перешла, а другая половина ещё не достигла.

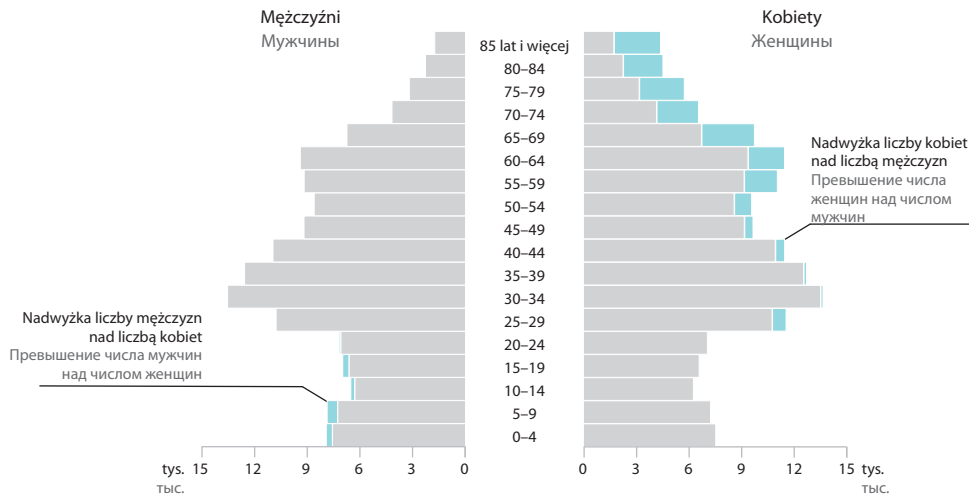

Ludność według płci i wieku w 2017 r. (stan w dniu 31 XII)

Половозрастная структура населения в 2017 году (данные на 31 XII)

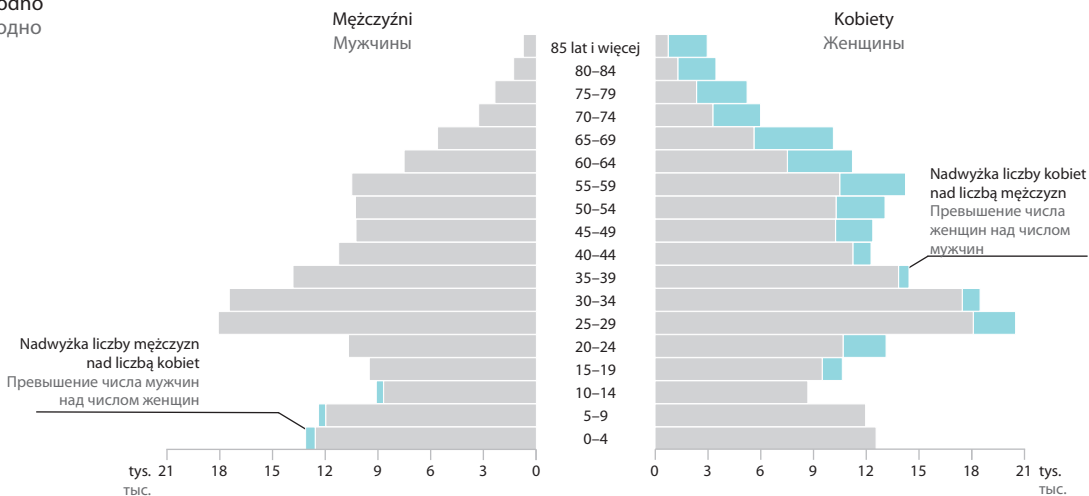
Białystok

Белосток

Grodno

Гродно

Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w Białymstoku (stan w dniu 31 XII)

Структура населения по трудовым ресурсам в г. Белостоке (данные на 31 XII)

2000	22,8%	63,9%	13,3%
2001	21,8%	64,6%	13,6%
2002	20,9%	65,2%	13,9%
2003	20,0%	65,8%	14,2%
2004	19,3%	66,3%	14,4%
2005	18,8%	66,5%	14,7%
2006	18,2%	66,7%	15,1%
2007	17,7%	66,8%	15,5%
2008	17,3%	66,8%	15,9%
2009	17,0%	66,7%	16,3%
2010	16,8%	66,5%	16,7%
2011	16,9%	66,1%	17,0%
2012	16,8%	65,6%	17,6%
2013	16,9%	65,0%	18,1%
2014	16,9%	64,4%	18,7%
2015	17,0%	63,7%	19,3%
2016	17,1%	63,0%	19,9%
2017	17,5%	62,0%	20,5%

Wiek:
 Возраст:

 przedprodukcyjny^a – моложе трудоспособного^a
 produkcyjny^b – трудоспособный^b
 poprodukcyjny^c – старше трудоспособного^c

a W Białymstoku – ludność w wieku 0–17 lat, w Grodnie – ludność w wieku 0–15 lat. b W Białymstoku – mężczyźni w wieku 18–64 lata, kobiety w wieku 18–59 lat; w Grodnie – według stanu w końcu 2017 r. mężczyźni w wieku od 16 lat do 60 lat i 6 miesięcy, kobiety w wieku od 16 lat do 55 lat i 6 miesięcy, w poprzednich prezentowanych latach mężczyźni w wieku 16–59 lat, kobiety w wieku 16–54 lata. c W Białymstoku – mężczyźni w wieku 65 lat i więcej, kobiety w wieku 60 lat i więcej; w Grodnie – według stanu w końcu 2017 r. mężczyźni w wieku powyżej 60 lat i 6 miesięcy, kobiety powyżej 55 lat i 6 miesięcy, w poprzednich prezentowanych latach mężczyźni w wieku 60 lat i więcej, kobiety w wieku 55 lat i więcej.

a В г. Белостоке – население в возрасте 0–17 лет, в г. Гродно – население в возрасте 0–15 лет. b В г. Белостоке – мужчины в возрасте 18–64 года, женщины в возрасте 18–59 лет; в г. Гродно – по данным на конец 2017 года мужчины в возрасте от 16 лет до 60 лет и 6 месяцев, женщины в возрасте от 16 лет до 55 лет и 6 месяцев, в предыдущих представленных годах мужчины в возрасте 16–59 лет, женщины в возрасте 16–54 года. c В г. Белостоке – мужчины в возрасте 65 лет и старше, женщины в возрасте 60 лет и старше; в г. Гродно – по данным на конец 2017 года мужчины старше 60 лет и 6 месяцев, женщины старше 55 лет и 6 месяцев, в предыдущих представленных годах мужчины в возрасте 60 лет и старше, женщины в возрасте 55 лет и старше.

Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w Grodnie (stan w dniu 31 XII)

Структура населения по трудовым ресурсам в г. Гродно (данные на 31 XII)

2000	20,6%	65,5%	13,9%
2001	19,9%	65,8%	14,3%
2002	19,1%	66,3%	14,6%
2003	18,4%	66,6%	15,0%
2004	17,8%	66,8%	15,4%
2005	17,2%	67,0%	15,8%
2006	16,8%	66,9%	16,3%
2007	16,6%	66,7%	16,7%
2008	16,4%	66,3%	17,3%
2009	16,3%	66,2%	17,5%
2010	16,4%	66,0%	17,6%
2011	16,6%	65,7%	17,7%
2012	17,0%	65,0%	18,0%
2013	17,5%	64,1%	18,4%
2014	18,0%	63,2%	18,8%
2015	18,5%	62,3%	19,2%
2016	19,0%	61,4%	19,6%
2017	19,3%	61,2%	19,5%

Wiek:
 Возраст:

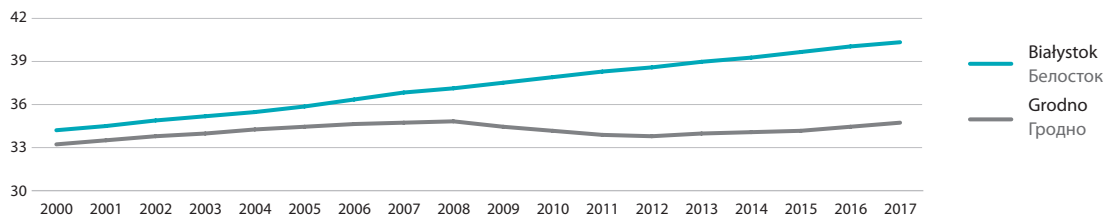
 przedprodukcyjny^a – моложе трудоспособного^a
 produkcyjny^b – трудоспособный^b
 poprodukcyjny^c – старше трудоспособного^c

a W Białymstoku – ludność w wieku 0–17 lat, w Grodnie – ludność w wieku 0–15 lat. b W Białymstoku – mężczyźni w wieku 18–64 lata, kobiety w wieku 18–59 lat; w Grodnie – według stanu w końcu 2017 r. mężczyźni w wieku od 16 lat do 60 lat i 6 miesięcy, kobiety w wieku od 16 lat do 55 lat i 6 miesięcy, w poprzednich prezentowanych latach mężczyźni w wieku 16–59 lat, kobiety w wieku 16–54 lata. c W Białymstoku – mężczyźni w wieku 65 lat i więcej, kobiety w wieku 60 lat i więcej; w Grodnie – według stanu w końcu 2017 r. mężczyźni w wieku powyżej 60 lat i 6 miesięcy, kobiety powyżej 55 lat i 6 miesięcy, w poprzednich prezentowanych latach mężczyźni w wieku 60 lat i więcej, kobiety w wieku 55 lat i więcej.

a В г. Белостоке – население в возрасте 0–17 лет, в г. Гродно – население в возрасте 0–15 лет. b В г. Белостоке – мужчины в возрасте 18–64 года, женщины в возрасте 18–59 лет; в г. Гродно – по данным на конец 2017 года мужчины в возрасте от 16 лет до 60 лет и 6 месяцев, женщины в возрасте от 16 лет до 55 лет и 6 месяцев, в предыдущих представленных годах мужчины в возрасте 16–59 лет, женщины в возрасте 16–54 года. c В г. Белостоке – мужчины в возрасте 65 лет и старше, женщины в возрасте 60 лет и старше; в г. Гродно – по данным на конец 2017 года мужчины старше 60 лет и 6 месяцев, женщины старше 55 лет и 6 месяцев, в предыдущих представленных годах мужчины в возрасте 60 лет и старше, женщины в возрасте 55 лет и старше.

Mediana wieku^a (wiek środkowy) ludności (stan w dniu 31 XII)

Медиана возраста^a населения (данные на 31 XII)

a Wyznacza granicę wieku, którą połowa osób w danej zbiorowości już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.
 a Определяет границу возраста, которую половина населения уже перешла, а другая половина ещё не достигла.

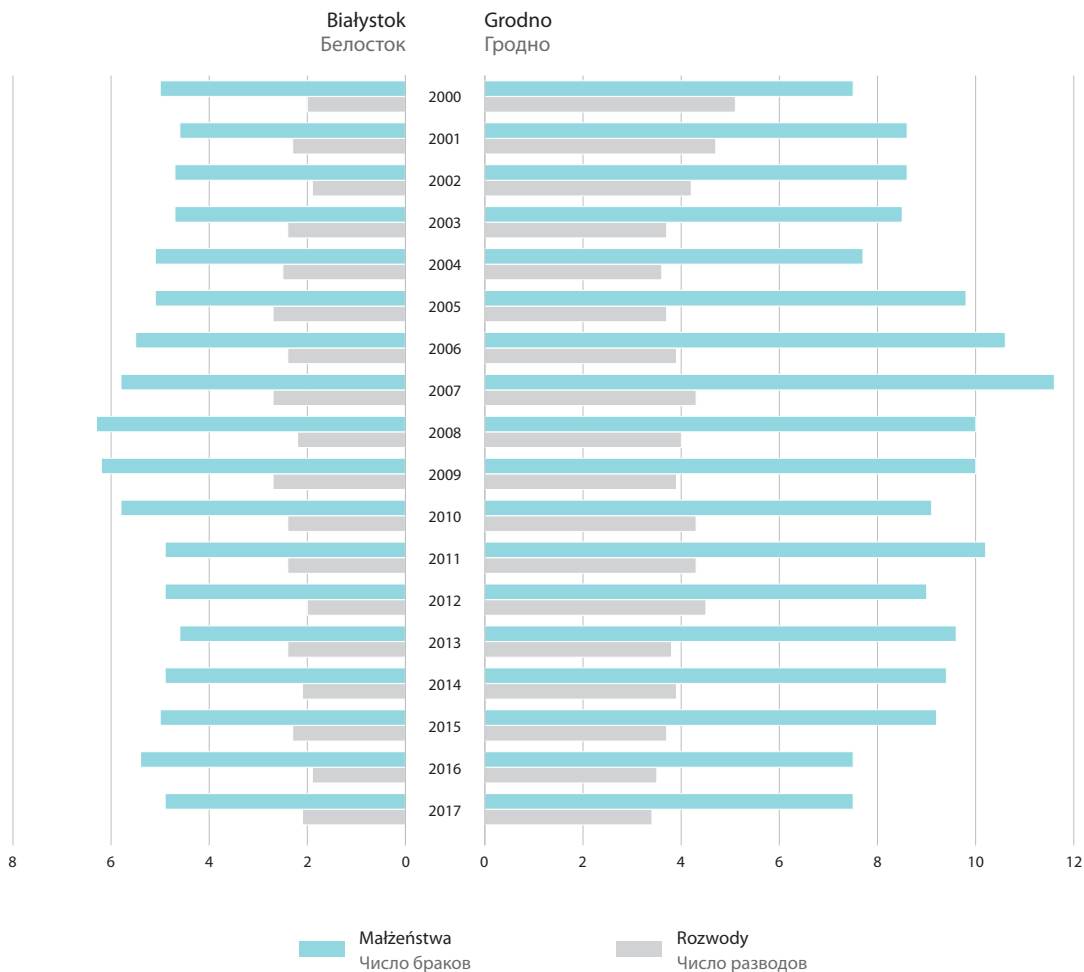
Ruch naturalny ludności w 2017 r.

Естественное движение населения в 2017 году

	Białystok Белосток	Grodno Гродно	
Mażeństwa:			Число браков:
w liczbach bezwzględnych	1466	2767	всего
na 1000 ludności	4,9	7,5	на 1000 человек населения
Rozwody:			Число разводов:
w liczbach bezwzględnych	631	1258	всего
na 1000 ludności	2,1	3,4	на 1000 человек населения
Urodzenia żywe:			Число родившихся живыми:
w liczbach bezwzględnych	3597	4435	всего, человек
na 1000 ludności	12,1	12,0	на 1000 человек населения
Zgony:			Число умерших:
w liczbach bezwzględnych	2577	3032	всего, человек
na 1000 ludności	8,7	8,2	на 1000 человек населения
w tym niemowląt:			в том числе умершие в возрасте до 1 года:
w liczbach bezwzględnych	13	17	всего, человек
na 1000 urodzeń żywych	3,6	3,8	на 1000 родившихся живыми
Przyrost naturalny:			Естественный прирост:
w liczbach bezwzględnych	1020	1403	всего, человек
na 1000 ludności	3,4	3,8	на 1000 человек населения

Małżeństwa i rozwody na 1000 ludności
 Браки и разводы на 1000 человек населения

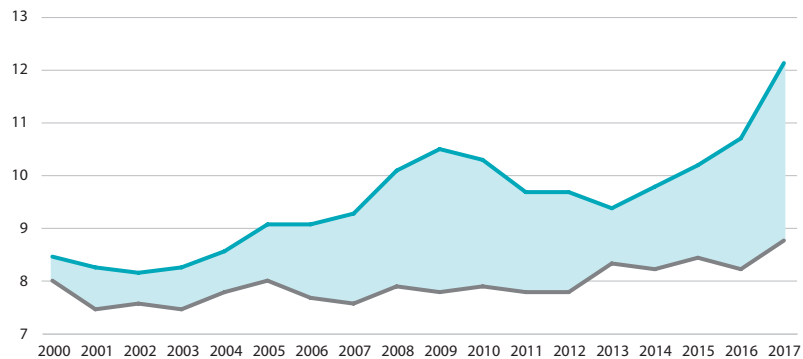

Urodzenia żywe i zgony na 1000 ludności

Рождаемость и смертность на 1000 человек населения

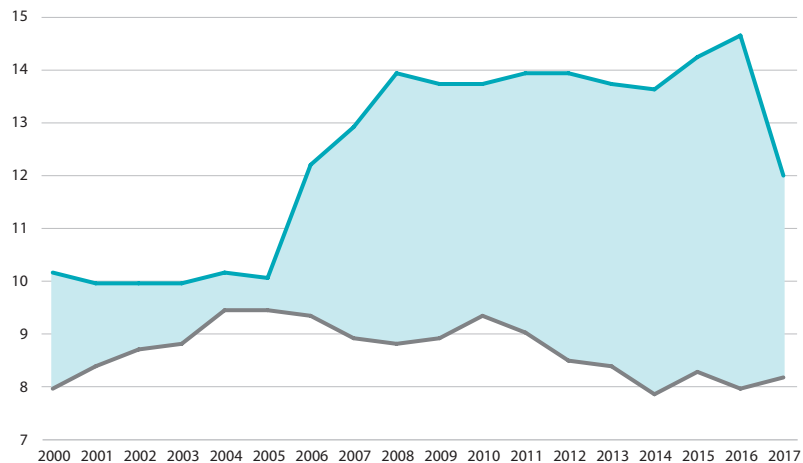
Białystok

Белосток

Grodno

Гродно

- Urodzenia żywe
Число родившихся живыми
- Zgony
Число умерших
- Przyrost naturalny (dodatni)
Естественный прирост населения (положительный)

Миграcje ludności na pobyt stały w 2017 r.

Миграция населения на постоянное место жительства в 2017 году

	Białystok Белосток	Grodno Гродно	
Migracje wewnętrzne ^a :			Внутренняя миграция ^a :
napływ ^b	2728	7974	число прибывших ^b , человек
odpływ ^c	2677	6956	число выбывших ^c , человек
Migracje zagraniczne:			Внешняя миграция:
imigranci	226	625	иммигранты
emigranci	302	837	эмигранты
Saldo migracji:			Сальдо миграции:
w liczbach bezwzględnych	-25	806	всего, человек
wewnętrznych ^a	51	1018	внутренней ^a
zagranicznych	-76	-212	внешней
na 1000 ludności	-0,1	2,2	на 1000 человек населения
wewnętrznych ^a	0,2	2,8	внутренней ^a
zagranicznych	-0,3	-0,6	внешней

a Dane dotyczą przemieszczeń ludności na terenie danego kraju. b Zameldowania. c Wymeldowania.

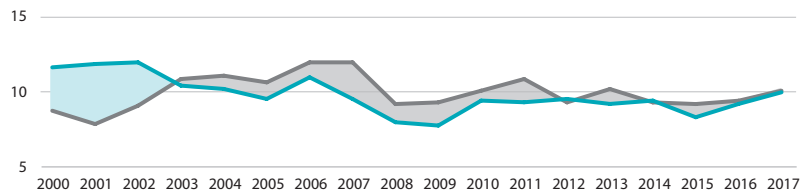
a Данные касаются перемещения населения на территории данной страны. b Регистрация прибытия. c Регистрация убытия.

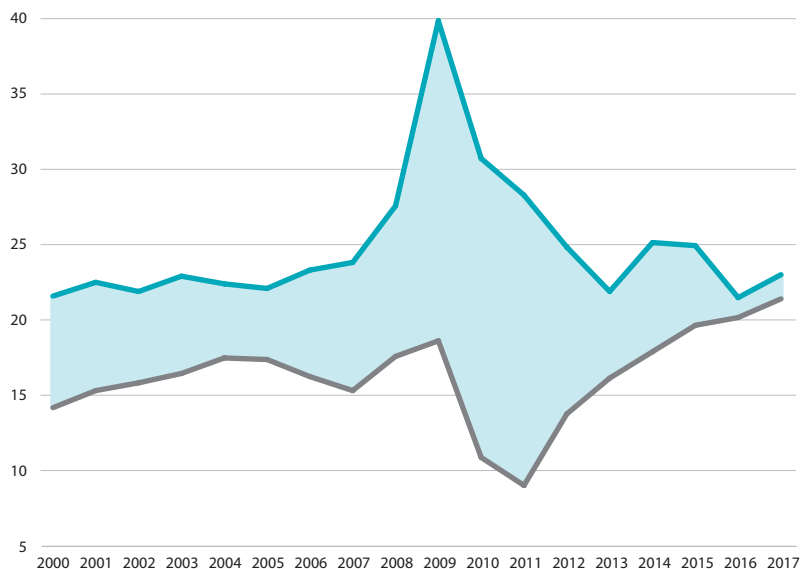
Migracje wewnętrzne i zagraniczne na pobyt stały na 1000 ludności

Внутренняя и внешняя миграция на постоянное место жительства на 1000 человек населения

Białystok
Белосток

Grodno
Гродно

— Napływ^a
 Число прибывших^a
 — Odplyw^b
 Число выбывших^b
 Saldo migracji:
 Сальдо миграции::
 dodatnie
 положительное
 ujemne
 отрицательное

a Zameldowania. b Wymeldowania.

a Регистрация прибытия. b Регистрация убытия.

Warunki życia ludności

**Уровень жизни
населения**

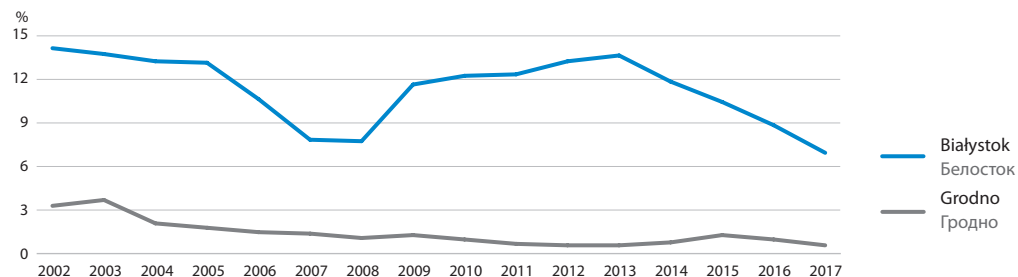
Bezrobotni zarejestrowani, oferty pracy i stopa bezrobocia w 2017 r. (stan w dniu 31 XII)

Зарегистрированные безработные, число свободных рабочих мест и уровень безработицы в 2017 году (данные на 31 XII)

	Białystok Белосток	Grodno Гродно	
Bezrobotni zarejestrowani	8877	954	Зарегистрированные безработные, человек
mężczyźni	4689	660	мужчины
kobiety	4188	294	женщины
W % ogółu bezrobotnych:			В % от итога безработных:
osoby w wieku:			возрастная группа:
24 lat i mniej	7,6	15,6	24 года и меньше
25–34 lata	29,1	21,7	25–34 года
35–44 lata	24,3	20,6	35–44 года
osoby z wykształceniem:			имеют образование:
wyższym	24,4	18,3	высшее
policealnym i średnim zawodowym	23,4	48,1	среднее специальное и профессионально-техническое
średnim ogólnokształcącym	11,7	25,7	общее среднее
pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	45,8	1,2	без работы более 1 года
Oferty pracy	379	1763	Число свободных рабочих мест
Bezrobotni na 1 ofertę pracy	23,4	0,5	Безработных на 1 заявленную вакансию
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	7,0	0,6	Уровень зарегистрированной безработицы, процентов

Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII)

Уровень зарегистрированной безработицы (данные на 31 XII)

Infrastruktura komunalna w 2017 r. (stan w dniu 31 XII)

Коммунальная инфраструктура в 2017 году (данные на 31 XII)

	Białystok Белосток	Grodno Гродно	
Energia elektryczna			Электроэнергия
Zużycie w gospodarstwach domowych ^a :			Отпущено населению ^a :
w GWh	177,6	193,8	млн. кВт.ч
na 1 mieszkańca w kWh	597,7	524,1	на 1 жителя, кВт.ч
Gaz sieciowy			Сетевой газ
Sieć w km	578,8	924,0	Сеть, км
Zużycie w gospodarstwach domowych ^a :			Отпущено населению ^a :
w GWh	365,1	504,6	млн. кВт.ч
na 1 mieszkańca w kWh	1228,7	1368,5	на 1 жителя, кВт.ч
Odpady komunalne, nieczystości ciekłe			Коммунальные отходы, жидкие нечистоты
Zebrańe odpady komunalne zmieszane ^a w tys. t	48,1	142,1	Собранные коммунальные отходы смешанные ^a , тыс. т
w tym z gospodarstw domowych	40,8	100,4	в том числе из домашних хозяйств
Nieczystości ciekłe wywiezione ^{ab} w dm ³	42,7	39,3	Жидкие нечистоты вывезенные ^{ab} , тыс. м ³
Zbiorniki bezodpływowe	2045	3635	Непроточные выгребные сборники, единиц

a W ciągu roku. b Gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

a В течение года. b Временно собранные в непроточные выгребные сборники.

Zasoby mieszkaniowe w 2017 r. (stan w dniu 31 XII)

Жилищный фонд в 2017 году (данные на 31 XII)

	Białystok Белосток	Grodno Гродно	
Mieszkania w tys.	130,1	134,4	Число квартир, тыс.
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	7960,0	8383,2	Общая площадь квартир, тыс. м ²
Przeciętna liczba osób ^a na 1 mieszkanie	2,29	2,75	Среднее количество человек ^a на 1 квартиру
Przeciętna powierzchnia użytkowa w m ² :			Средняя общая площадь, м ² :
1 mieszkania	61,2	62,4	1 квартиры
na 1 osobę ^a	26,8	22,6	квартиры на 1 человека ^a

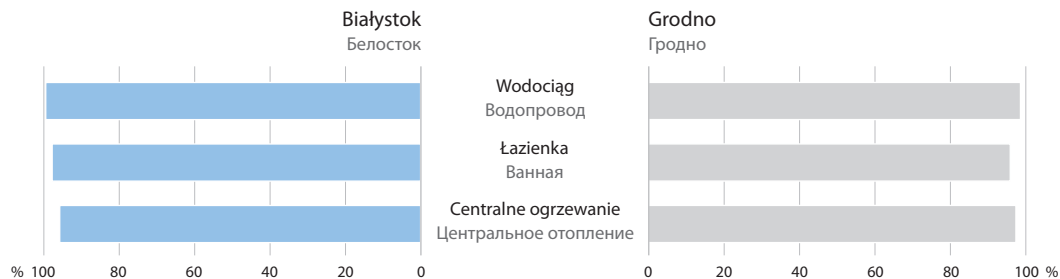
a Do przeliczeń przyjęto ogólną liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII 2017 r.

a К расчёту принята общая численность населения по состоянию на 31 XII 2017 года.

Mieszkania wyposażone w instalacje w % ogółu mieszkań w zasobach mieszkaniowych w 2017 r.

(stan w dniu 31 XII)

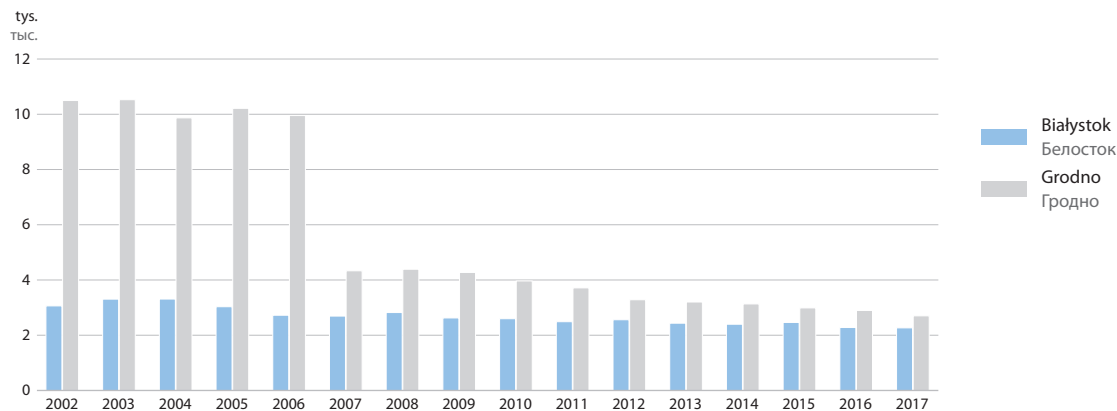
Уровень благоустройства квартир в % от совокупности жилищного фонда в 2017 году (данные на 31 XII)

Mieszkania oddane do użytkowania w 2017 r.

Квартиры, введённые в действие в 2017 году

	Białystok Белосток	Grodno Гродно	
Mieszkania	2033	2579	Число квартир, единиц
w tym indywidualne	229	233	в том числе индивидуальные
Mieszkania na 1000 ludności	6,8	7,0	Квартиры на 1000 человек населения
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	1386,8	932,1	Квартиры на 1000 зарегистрированных браков
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	147,0	202,2	Общая площадь квартир, тыс. м ²
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	72,3	78,4	Средняя общая площадь 1 квартиры, м ²

Liczba ludności na 1 aptekę ogólnodostępną^a (stan w dniu 31 XII)Количество человек населения на 1 аптеку^a (данные на 31 XII)

a Dane nie obejmują aptek szpitalnych, które działają na potrzeby tych szpitali.

a В данные не входят специализированные аптеки, которые действуют только для нужд больниц.

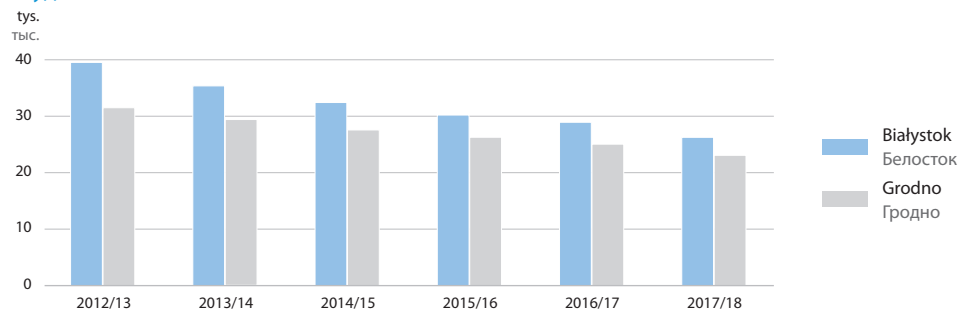
Szkolnictwo wyższe w roku akademickim 2017/18

Высшее образование в 2017/18 учебном году

	Białystok Белосток	Grodno Гродно	
Szkoły wyższe^a	10	3	Учреждения высшего образования^a
Studenci ogółem^{ab}	26378	23179	Численность студентов^{ab}, всего
z ogółem:			из них:
kobiety	15806	14312	женщин
studenci studiów stacjonarnych	19624	13277	студентов дневной формы обучения
Na 10 tys. ludności	887	627	На 10000 человек населения
Absolwenci ogółem^b	7412	6329	Выпущено специалистов^b, всего
z ogółem:			из них:
kobiety	4830	4140	женщин
absolwenci studiów stacjonarnych	5633	3581	выпускников дневной формы обучения
Na 10 tys. ludności	249	171	На 10000 человек населения

Studenci^{ab}

Студенты^{ab}

a W Białymstoku – stan w dniu 30 XI, w Grodnie – stan na początku roku akademickiego. b Według rzeczywistego położenia zamiejscowych jednostek organizacyjnych szkół wyższych; łącznie z cudzoziemcami.

a В г. Белостоке – данные на 30 XI, в г. Гродно – данные на начало учебного года. b Включая обучающихся в филиалах иногородних учреждений высшего образования; вместе с иностранцами.

Rodzina i instytucjonalna piecza zastępcza w 2017 r. (stan w dniu 31 XII)

Семейная и институциональная опека и попечительство в 2017 году (данные на 31 XII)

	Białystok Белосток	Grodno Гродно	
Rodziny zastępcze	196	221	Приёмные и опекунские семьи
Dzieci ^a	261	277	Дети ^a
w tym w wieku do 18 lat	214	277	в том числе в возрасте до 18 лет
Rodzinne domy dziecka	1	5	Детские дома семейного типа
Dzieci ^a	7	37	Дети ^a
w tym w wieku do 18 lat	7	37	в том числе в возрасте до 18 лет
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	11	2	Детские интернатные учреждения
Wychowankowie	141	114	Воспитанники

a W Białymstoku – w wieku do 25 lat, w Grodnie – w wieku do 18 lat.

a В г. Белостоке – в возрасте до 25 лет, в г. Гродно – в возрасте до 18 лет.

Korzystający z wybranych placówek kultury na 1000 ludności w 2017 r.

Пользователи выбранных учреждений культуры на 1000 человек населения в 2017 году

Kultura w 2017 r. (stan w dniu 31 XII)

Культура в 2017 году (данные на 31 XII)

	Białystok Белосток	Grodno Гродно	
Biblioteki publiczne^a	17	14	Публичные библиотеки^a
Liczba ludności na 1 bibliotekę	17488	26494	Количество человек населения на 1 библиотеку
Księgozbiór:			Библиотечный фонд:
w tysiącach woluminów	1116,7	1123,1	тысяч экземпляров
na 1000 ludności w woluminach	3756	3028	на 1000 человек населения, экземпляров
Czytelnicy ^b w tys.	43,3	94,2	Пользователи библиотек ^b , тыс. человек
Wypożyczenia księgozbioru ^b :			Выдано книг и журналов ^b :
w tysiącach woluminów	783,1	1930,4	тысяч экземпляров
na 1 czytelnika w woluminach	18,1	20,5	на 1 пользователя библиотек, экземпляров
na 1000 ludności w woluminach	2636	5220	на 1000 человек населения, экземпляров
Muzea^c	8	2	Музеи^c
Muzealia w tys.	154,3	264,8	Число музейных предметов основного фонда, тыс.
Zwiedzający ^b w tys.	106,1	240,6	Посетители музеев ^b , тыс. человек
Teatry	4	2	Театры
Przedstawienia i koncerty ^b	1311	965	Спектакли и концерты ^b
Widzowie i słuchacze ^b w tys.	149,9	171,7	Зрители ^b , тыс. человек
Opery i filharmonie	1	1	Оперы и филармонии
Przedstawienia i koncerty ^b	244	525	Спектакли и концерты ^b
Widzowie i słuchacze ^b w tys.	95,9	68,4	Зрители ^b , тыс. человек
Kina stałe	4	4	Кинотеатры
Seanse ^b w tys.	42,2	9,5	Сеансы ^b , тыс.
Widzowie ^b :			Зрители ^b :
w tysiącach	867,9	398,7	тысяч человек
na 1 seans	21	42	на 1 киносеанс
na 1 kino	216973	99683	на 1 кинотеатр
Centra kultury, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice	18	15	Центры, дворцы культуры и творчества, другие виды клубов
Członkowie grup artystycznych oraz kół (klubów/sekcji)	4125	4490	Участники творческих групп и кружков (клубов/секций), человек

a Łącznie z filiami. b W ciągu roku. c W Białymstoku – łącznie z oddziałami, w Grodnie – łącznie z filiami.

a Совместно с филиалами. b В течение года. c В г. Белостоке – совместно с отделами, в г. Гродно – совместно с филиалами.

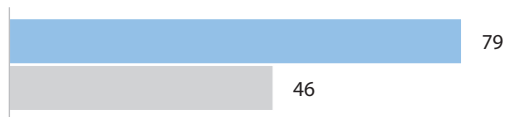

Turystyka w 2017 r.

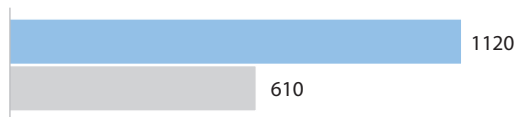
Туризм в 2017 году

	Białystok ^a Белосток ^a	Grodno Гродно	
Obiekty noclegowe turystyki ^b	25	19	Туристические объекты для размещения на ночлег ^b
w tym hotele	15	10	в том числе гостиницы
Miejsca noclegowe ^b	2357	1688	Места для ночлега ^b
w tym w hotelach	1871	787	в том числе в гостиницах
Korzystający z noclegów w tys.	238,8	81,5	Пользующиеся ночлегами, тыс. человек
Udzielone noclegi w tys.	332,8	225,5	Предоставленные ночлеги, тыс.
Stoień wykorzystania miejsc noclegowych w %	38,8	36,6	Степень использования мест для ночлега, процентов
w tym w hotelach	39,5	34,2	в том числе в гостиницах
Turyści zagraniczni korzystający z bazy noclegowej w tys.	86,1	32,5	Иностранные туристы, пользующиеся объектами для размещения на ночлег, тыс. человек
Noclegi udzielone turystom zagranicznym w tys.	109,9	75,3	Ночлеги, предоставленные иностранным туристам, тыс.

Miejsca noclegowe^b na 10 tys. ludności w 2017 r.
Места для ночлега^b на 10000 человек населения в 2017 году

Udzielone noclegi na 1000 ludności w 2017 r.
Предоставленные ночлеги на 1000 человек населения в 2017 году

Korzystający z noclegów na 1000 ludności w 2017 r.

Пользующиеся ночлегами на 1000 человек населения в 2017 году

■ Białystok^a
Белосток^a
■ Grodno
Гродно

a Dane dotyczą obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. b W Białymstoku – stan w dniu 31 VII, w Grodnie – stan w dniu 31 XII.
a Данные касаются объектов, имеющих 10 и более мест для ночлега. b В г. Белостоке – данные на 31 VII, в г. Гродно – данные на 31 XII.

Transport w 2017 r. (stan w dniu 31 XII)

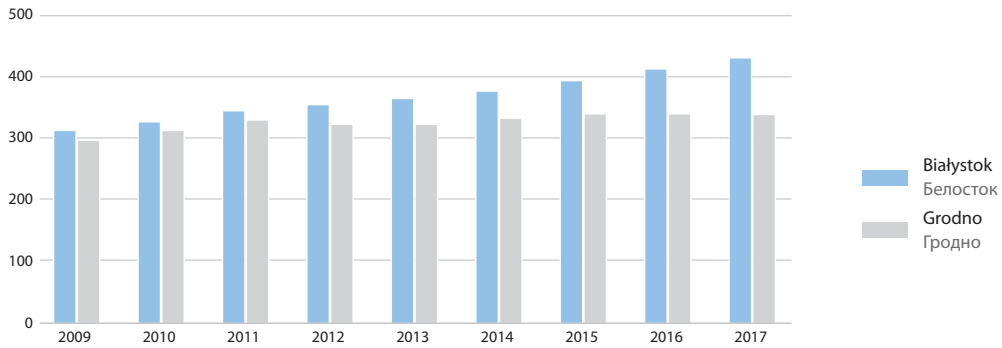
Транспорт в 2017 году (данные на 31 XII)

	Białystok Белосток	Grodno Гродно	
Komunikacja miejska ^a :			Городской транспорт ^a :
długość linii komunikacyjnych w km:			длина маршрутов городского транспорта, км:
autobusowych	516	781	автобусных
trolejbusowych	–	409	троллейбусных
tabor w szt.:			в автопарках, шт.:
autobusy	204	187	автобусы
trolejbusy	–	136	троллейбусы
miejsca w wozach w tys.:			пассажирские места, тыс.:
autobusy	26,6	20,7	автобусы
trolejbusy	–	14,2	троллейбусы
Długość ścieżek rowerowych:			Длина велосипедных дорожек:
w kilometrach	117,7	52,8	километров
na 10 tys. km ² powierzchni ogólnej w km	11524,5	3718,8	на 10000 км ² общей площади, км
na 10 tys. ludności w km	4,0	1,4	на 10000 человек населения, км
Pojazdy samochodowe zarejestrowane:			Зарегистрированные автомобильные транспортные средства:
samochody osobowe:			легковые автомобили:
w tysiącach sztuk	128,0	125,7	тысяч штук
na 1000 ludności w szt.	430	339	на 1000 человек населения, шт.
autobusy w tys. szt.	0,9	1,7	автобусы, тыс. шт.
samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe w tys. szt.	24,4	13,4	грузовые автомобильные транспортные средства и тягачи, тыс. шт.
motocykle w tys. szt.	6,1	8,2	мотоциклы, тыс. шт.
Wypadki drogowe ^b	163	107	Дорожно-транспортные происшествия ^b
Ofiary wypadków drogowych ^b	180	111	Жертвы дорожно-транспортных происшествий ^b
śmiertelne	3	8	со смертельным исходом
ranni	177	103	раненые

a W Białymstoku – dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W ciągu roku. a В г. Белосток – данные касаются предприятий и организаций городского транспорта, в которых число работающих превышает 9 человек. b В течение года.

Samochody osobowe zarejestrowane na 1000 ludności (stan w dniu 31 XII)

Зарегистрированные легковые автомобили на 1000 человек населения (данные на 31 XII)

Urząd Statystyczny w Białymstoku dotychczas wydał następujące publikacje dotyczące obszarów przygranicznych:

Статистическим управлением в Белостоке до настоящего времени изданы следующие публикации, касающиеся приграничных территорий:

„Obwód grodzieński i województwo podlaskie” (trzy edycje)
«Гродненская область и Подляское воеводство» (три издания)

„Białystok i Grodno” (dwie edycje)
«Белосток и Гродно» (два издания)

„Pogranicze polsko-białoruskie” (dwie edycje)
«Польско-белорусское пограничье» (два издания)

„Euroregion Puszcza Białowieża” (dwie edycje)
«Еврорегион Беловежская пуца» (два издания)

Wyżej wymienione publikacje są dostępne na stronie: bialystok.stat.gov.pl

Вышеуказанные публикации доступны на сайте: bialystok.stat.gov.pl

